

Miljøministeriet

Den 20. maj 2021
MIM 052

REVIDERET GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALD

om udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 10724/2020 af dd.mm.2020 om ændring af gennemførelsesforordning 540/2011 for så vidt angår godkendelsesbetingelserne for aktivstoffet sulfoxaflor (komité sag)

Resumé

Kommissionen forventes at fremlægge forslag om, at godkendelsen af aktivstoffet sulfoxaflor ændres i henhold til forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler (komité sag). Hvis forslaget bliver vedtaget, vil det betyde, at godkendelsesbetingelserne ændres for stoffet i bilag til Kommissionens forordning nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer. For sulfoxaflor foreslås det, at anvendelsen af sulfoxaflor begrænses til permanente og lukkede væksthuse. Forslaget forventes behandlet på videomøde i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 19.-20. maj og 5.-6. juli 2021 og efterfølgende sat til skriftlig afstemning. Der ikke er godkendt sprøjtemidler indeholdende sulfoxaflor i Danmark. Der er ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for staten, regioner, kommuner eller erhvervslivet. Beskyttelsesniveauet i Danmark påvirkes neutralt. Forslaget forventes at forbedre beskyttelsesniveauet på EU-plan. Det vurderes, at der med begrænsningen i anvendelse er vist sikker anvendelse for så vidt angår bier. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget, idet man lægger vægt på, at behandlede afgrøder skal forblive i væksthuset indtil høst, eller kun må udplantes efter blomstring.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 10724/2020 af dd.mm.2020 om ændring af gennemførelsesforordning 540/2011 for så vidt angår godkendelsesbetingelserne for aktivstoffet sulfoxaflor.

Forslaget har hjemmel i forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler især artikel 6(f), om indsendelse af yderligere bekræftende data til medlemsstaterne, Kommissionen og den europæiske fødevarer sikkerhedsautoritet.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder. Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge Komitéen ændrede forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret

flertal, kan Kommissionen inden for to måneder forelægge komitéen ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget.

Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen på egen hånd vedtage forslaget.

Forslaget forventes behandlet på videomøde i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 19.-20. maj og 5.-6. juli 2021, og efterfølgende sat til skriftlig afstemning.

Formål og indhold

Det foreløbige forslag drejer sig om ændring af godkendelsen af aktivstoffet sulfoxaflor i henhold til forordning om plantebeskyttelsesmidler. Det foreslås, at godkendelsen af sulfoxaflor begrænses til brug i lukkede og permanente væksthuse for at beskytte bier.

Aktivstoffet er blevet vurderet af en medlemsstat, og vurderingen er derefter behandlet i mindre ekspertgrupper og endelig i arbejdsgrupper under Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA), hvor flere af medlemsstaternes pesticidmyndigheder har deltaget. Denne vurdering har resulteret i ovennævnte forslag, der har til hovedformål at indskrænke godkendelsen af aktivstoffet i henhold til forordning 1107/2009. EFSA har udarbejdet en konklusionsrapport over risikovurderingen for aktivstoffet. Rapporten er tilgængelig på EFSA's hjemmeside.

Anvendelsesområder

Aktivstof	Anvendelsesområde
Sulfoxaflor	Insektmiddel til grønsager i drivhus.

Når aktivstoffets godkendelse er ændret i henhold til forordning 1107/2009, er det efterfølgende en national opgave at tage stilling til, om godkendelsen af plantebeskyttelsesmidler, som aktivstoffet indgår i, skal ændres i den pågældende stat. Denne stillingtagen skal ske på grundlag af de såkaldte "ensartede principper" samt den viden om aktivstoffet, der er opnået ved vurderingen. Denne vurdering er sammenfattet i de vurderingsrapporter, som er knyttet til forordningsforslaget.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om en gennemførelsesforanstaltning til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Aktivstoffet sulfoxaflor er tidligere godkendt i EU i henhold til forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler, som er direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Hvis forslaget bliver vedtaget, vil stoffet forsat være optaget på bilag til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte

aktivstoffer. Denne liste er direkte gældende i Danmark, og der vil derfor ikke være lovgivningsmæssige konsekvenser af forslaget. Der er ikke godkendt plantebeskyttelsesmidler med sulfoxaflor i Danmark.

Økonomiske konsekvenser:

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslaget vil ikke have erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget om ændring af godkendelsesbetingelserne for sulfoxaflor påvirker beskyttelsesniveauet i Danmark neutralt, da der ikke er godkendt plantebeskyttelsesmidler med sulfoxaflor i Danmark. Forslaget forventes at forbedre beskyttelsesniveauet på EU-plan.

Ved godkendelsen af sulfoxaflor i 2015, stemte Danmark imod Kommissionens forslag om godkendelse, idet der for miljø ikke var vist sikker anvendelse i forhold til udvaskning til grundvandet af flere nedbrydningsprodukter, idet udvaskning oversteg 0,1 µg/L i næsten alle scenarierne. Ydermere kunne risikovurderingen i 2015 ikke færdiggøres for bier og vilde pattedyr. Der blev derfor i godkendelsen stillet krav om bekræftende data.

Ansøger har indsendt bekræftende data for bier, og EFSA har publiceret en ny konklusionsrapport. Miljøstyrelsen er enig i EFSA's konklusion om, at sikker anvendelse ikke er påvist til udendørs brug, undtagen til anvendelse efter blomstring eller hvis afgrøden høstes før blomstring og forudsat at risikobegrænsende foranstaltninger anvendes. Det vil sige, at midlet mærkes "Må ikke anvendes, når der findes blomstrende ukrudt".

Miljøstyrelsen er enig i EFSA's konklusion om, at der er vist sikker anvendelse med hensyn til bier ved indendørs anvendelse i permanente og lukkede væksthuse. Dette kræver dog også risikobegrænsende foranstaltninger for at sikre, at behandlede afgrøder forbliver i væksthuset indtil høst eller kun udplantes efter blomstring i henhold til dansk praksis for stoffer, der er belastende for bier.

Det vurderes, at der ved restriktion til indendørs anvendelse i permanente og lukkede væksthuse kan vises sikker anvendelse for bier og vilde pattedyr og grundvandet.

Miljøstyrelsen er enig i, at der er vist sikker anvendelse af sulfoxaflor til de i EU ansøgte anvendelsesområder, såfremt anvendelsen begrænses til indendørs anvendelse i permanente og lukkede væksthuse, og såfremt behandlede afgrøder forbliver i væksthuset indtil høst eller kun udplantes efter blomstring.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget i november 2020, som medførte nedenstående bemærkninger.

Rådet for Grøn Omstilling mener ikke, at det er realistisk at kontrollere en begrænset indendørs anvendelse, og mener derfor ikke, at stoffet sulfoxaflor skal godkendes.

Hertil bemærker Miljøministeriet, at sulfoxaflor allerede er godkendt i EU, og at det forventede forslag omhandler en restriktion af den nuværende godkendelse af aktivstoffet i EU. Lignende restriktioner er tidligere set eksempelvis for imidacloprid. Derudover vil en restriktion give et bedre beskyttelsesniveau i EU end den nuværende EU-godkendelse.

Dansk Planteværn er ikke enig i Kommissionens forslag til ændring af godkendelsesbetingelserne for aktivstoffet sulfoxaflor til kun at måtte anvendes i permanente og lukkede drivhuse. Dansk Planteværn mener, at det går imod EFSA's vurdering fra 30. marts 2020, som understøttede den fortsatte godkendelse af sulfoxaflor produkter til brug i drivhuse samt udendørs brug både før og efter blomstring. Dansk Planteværn henviser til, at der i øjeblikket er sulfoxaflor-produkter godkendt i 18 EU-medlemsstater, og at der ikke er, efter 3 års anvendelse til dato, rapporteret om hændelser eller skadelige virkninger over for bier og andre bestøvere. Dansk Planteværn henviser desuden til, at EU-landmænd har set et stort fald i antallet af tilgængelige insektmidler, samt at den enkelte medlemsstat bør sikre risikobegrænsende foranstaltninger, hvis det er nødvendigt.

Hertil bemærker Miljøministeriet, at Danmark stemte imod godkendelsen af sulfoxaflor i 2015 på grund af udvaskning af ikke-relevante nedbrydningsprodukter til grundvand samt risikoen for bier og vilde pattedyr. Miljøstyrelsen vurderer, at der ved restriktion til indendørs anvendelse i permanente og lukkede væksthuse kan vises sikker anvendelse for bier, vilde pattedyr og grundvand.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at antallet af aktivstoffer til bekæmpelse af skadedyr med hensyn til at imødegå udvikling af resistens er kritisk lav i Danmark. De noterer, at metabolitter af sulfoxaflor kan udgøre en risiko for grundvand ved de fleste scenarier, og at der kan vises sikker anvendelse med hensyn til bier i ikke blomstrende afgrøder. Landbrug & Fødevarer opfordrer derfor til, at der afsøges muligheder for at anvende midlet i lavere doseringer, der kan overholde kravene i forhold til udvaskning.

Hertil bemærker Miljøministeriet, at Miljøstyrelsen er enig i EFSA's konklusion om, at sikker anvendelse er påvist til udendørs brug, til anvendelse efter blomstring eller hvis afgrøden høstes før blomstring, og forudsat at risikobegrænsende foranstaltninger anvendes. Det vil sige, at midlet mærkes "Må ikke anvendes, når der findes blomstrende ukrudt". Ved de udendørs anvendelser, der er evalueret i EU, kan der dog ikke vises sikker anvendelse med hensyn til grundvandet. Der er på nuværende tidspunkt ikke godkendt midler indeholdende sulfoxaflor i Danmark. Det står erhvervet frit for at opfordre ansøger til at søge ændret anvendelse i EU med lavere dosering eller godkendelse i Danmark.

Sagen har været i skriftlig høring i EU miljøspecialudvalget i maj 2021.

Rådet for Grøn Omstilling finder det ikke realistisk at kontrollere en begrænset indendørs anvendelse af dette stof, som ikke anvendes i Danmark. Rådet mener derfor ikke, at stoffet sulfoxaflor skal godkendes. Rådet anfører endvidere, at såfremt der vurderes at være fare for, at der efter pres fra en række medlemslande bliver gennemført lempelser af Kommissionens forslag, og såfremt det vurderes at dansk opbakning til Kommissionens indstilling kan medvirke til at forhindre dette, finder Rådet en sådan opbakning acceptabel.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-Kommissionen har oplyst, at langt de fleste medlemsstater for indeværende ikke støtter EU-Kommissionens forslag, da de finder det for restriktivt. EU-Kommissionen opfordrer Danmark til at støtte Kommissionens forslag, da det vil øge muligheden for, at der opnås en begrænsning i godkendelsen som ønsket af EU-Kommission. På nuværende tidspunkt er det derfor usikkert, om der vil være et kvalificeret flertal for forslaget om en begrænsning i anvendelsen blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det vurderes, at der er vist sikker anvendelse til det begrænsede anvendelsesområde for aktivstoffet sulfoxaflo. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget, idet man lægger vægt på, at behandlede afgrøder skal forblive i væksthuse indtil høst eller kun må udplantes efter blomstring. Hvis Kommissionens nuværende forslag om begrænsning til permanente og lukkede væksthuse vedtages, forventes et øget beskyttelsesniveau af bier i EU, sammenlignet med den nuværende situation, hvor udendørs anvendelse er tilladt.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har i november 2020 været forelagt Folketingets Europaudvalg.